ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
11 Ιουνίου 1985 *

Στην υπόθεση 288/83,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο Richard Wainwright, και τον Julian Currall, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το Γιώργο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενης κατά την μεν έγγραφη διαδικασία από τον Louis Dokkery, Chief State Solicitor, κατά δε την προφορική διαδικασία από τον J. O'Reilly, Barrister, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιρλανδία, απαιτώντας άδειες για την εισαγωγή πατάτας καταγωγής τρίτων χωρών που κυκλοφορούν ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, G. Bosco, O. Due και K. Κακούρη, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Darmon
γραμματέας: P. Heim

μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 20ής Μαρτίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Δεκεμβρίου 1983, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιρλανδία, απαιτώντας άδειες για την εισαγωγή πατάτας καταγωγής τρίτων χωρών που κυκλοφορούν ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος και απαγορεύοντας την εισαγωγή της πατάτας αυτής χωρίς άδεια, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Επί του ιστορικού της διαφοράς

2 Στις 5 Μαρτίου 1981, η Ιρλανδία έθεσε σε ισχύ διάταγμαπερίρυθμίσεως των εισαγωγών πατάτας — Potatoes (Regulation of Import) Order 1981 — σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται η εισαγωγή πατάτας « που έχει παραχθεί σε οποιαδήποτε χώρα ή έδαφος εκτός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας », εκτός αν έχει εισαχθεί υπό την κάλυψη άδειας που εκδίδει το Υπουργείο Γεωργίας.

3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατά παράδοση, η παραγωγή πατάτας στην Ιρλανδία επαρκούσε για την κάλυψη των αναγκών της ιρλανδικής αγοράς και ότι λόγω των όρων περί φυτοϋγιεινής δεν πραγματοποιήθηκαν ουσιαστικές εισαγωγές μέχρις ότου τεθεί σε ισχύ το σύστημα περί φυτοϋγιεινής της Κοινότητας την 1η Μαΐου 1980. Κατά το χρόνο που επακολούθησε, η ιρλανδική αγορά επηρεάστηκε από τις εισαγωγές σημαντικών ποσοτήτων πατάτας κοινοτικής προελεύσεως, μεγάλο τμήμα των οποίων αποτελούσαν οι πρώιμες πατάτες καταγωγής Κύπρου που είχαν εισαχθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο χάρη σε δασμολογική ποσόστωση μειωμένων δασμών η οποία είχε χορηγηθεί στη χώρα αυτή στο πλαίσιο των συμφωνιών που έχουν συναφθεί με την Κοινότητα. Για να αντιμετωπίσουν τις δυσχέρειες αυτές οι ιρλανδικές αρχές, κατόπιν προφορικής διαβουλεύσεως με την Επιτροπή, θέσπισαν στις 5 Μαρτίου 1981 το επίδικο διάταγμα, αντίγραφο του οποίου κοινοποιήθηκε αργότερα στην Επιτροπή.

4 Μετά από καταγγελία που υπέβαλε τον Απρίλιο του 1982 ένας έμπορος στην Ιρλανδία, στον οποίο δεν χορηγήθηκε άδεια για εισαγωγή μιας ποσότητας πατάτας καταγωγής

Κύπρου η οποία είχε τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή απέστειλε στις 2 Ιουνίου 1982 έγγραφο προς την Ιρλανδική Κυβέρνηση, εφιστώντας την προσοχή της στο ότι το διάταγμα αντέβαινε προς το κοινοτικό δίκαιο, καθόσον έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την εισαγωγή στην Ιρλανδία ποσοτήτων πατάτας που κυκλοφορούν ελεύθερα στην Κοινότητα.

5 Στις 13 Οκτωβρίου 1982 η Επιτροπή όχλησε την Ιρλανδία σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης. Με την απάντηση της 22ας Φεβρουαρίου 1983, η Ιρλανδική Κυβέρνηση δικαιολόγησε το μέτρο που έλαβε. Επειδή η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τους λόγους αυτούς, την 1η Αυγούστου 1983 διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη δυνάμει του άρθρου 169. Στη γνώμη αυτή η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν αντιτίθεται στο ιρλανδικό διάταγμα κατά το μέτρο που αυτό αφορά τις απευθείας εισαγωγές από τρίτες χώρες, αλλά ότι το θεωρεί αντίθετο προς τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου καθόσον εφαρμόζεται στα προϊόντα καταγωγής τρίτων χωρών που κυκλοφορούν ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος. Με τη γνώμη αυτή η Επιτροπή άφησε να εννοηθεί ότι η Ιρλανδική Κυβέρνηση θα μπορούσε να ζητήσει από την Επιτροπή την άδεια να εξαιρεθούν από την κοινοτική μεταχείριση, βάσει του άρθρου 115 της Συνθήκης ΕΟΚ, οι πατάτες καταγωγής τρίτων χωρών και ότι τότε η Επιτροπή θα ήταν σε θέση να εκτιμήσει κατά πόσο συντρέχουν οι προϋποθέσεις παροχής τέτοιας άδειας.

6 Η Ιρλανδία, απαντώντας στη γνώμη αυτή στις 25 Οκτωβρίου 1983, αφού για μια ακόμα φορά δικαιολόγησε το μέτρο που έλαβε, ζήτησε από την Επιτροπή αναδρομική άδεια, βάσει του άρθρου 115, για τα περιστατικά τα οποία της είχαν προσαφθεί. Η Επιτροπή δεν απάντησε στο αίτημα αυτό και στις 23 Δεκεμβρίου 1983 άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Επί των επιχειρημάτων των διαδίκων

7 Τα επιχειρήματα των διαδίκων, όπως προκύπτουν από τα έγγραφα της προδικασίας και τα υπομνήματα της προσφυγής, συνοψίζονται ως εξής.

8 Η Επιτροπή θεωρεί ότι το Potatoes Order του 1981 παραβιάζει τα άρθρα 9, 10 και 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, καθόσον απαλλάσσει από την υποχρέωση άδειας εισαγωγής μόνο τις πατάτες που κατάγονται από άλλα κράτη μέλη και με τον τρόπο αυτό περιορίζει τις εισαγωγές πατάτας προελεύσεως τρίτων χωρών που κυκλοφορεί ελεύθερα στα κράτη αυτά σύμφωνα με τις δασμολογικές και εμπορικές διατάξεις της Κοινότητας. Η Επιτροπή επικαλείται σχετικά την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1976 (Doncker-

wolcke, 41/76, ECR σ. 1921), με την οποία το Δικαστήριο προσδιόρισε την έννοια του καθεστώτος της ελεύθερης κυκλοφορίας.

9 Η Επιτροπή τονίζει ότι η ιρλανδική κανονιστική ρύθμιση πολύ απέχει από το να είναι καθαρά τυπική, διότι απαγορεύει ρητά την εισαγωγή πατάτας που δεν καλύπτεται από άδεια, προβλέπει αυστηρές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως και εφαρμόζεται σταθερά σε πατάτες κάθε προελεύσεως.

10 Η Ιρλανδία υπερασπίζεται το επίδικο μέτρο προβάλλοντας τα ακόλουθα επιχειρήματα:

α) όταν η Επιτροπή έλαβε γνώση του σχεδίου του εν λόγω μέτρου, κατά την προφορική ανταλλαγή απόψεων, έδωσε την « ανεπίσημη » έγκρισή της και δεν έφερε αντιρρήσεις μετά την κοινοποίηση του επίδικου διατάγματος στις 15 Απριλίου 1981·

β) η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι το διάταγμα εφαρμόστηκε σε πατάτες που είχαν τεθεί κανονικά σε ελεύθερη κυκλοφορία σε κράτος μέλος. Στην πραγματικότητα, επρόκειτο για ποσότητες που εισήχθησαν απευθείας από τρίτη χώρα και διήλθαν από το έδαφος άλλου κράτους μέλους·

γ) επί της ουσίας του ζητήματος, η Ιρλανδία σημειώνει τις ασάφειες που περιέχει η απόφαση Donckerwolcke, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων καταγωγής τρίτων χωρών. Εφόσον εν προκειμένω πρόκειται για αγροτικό προϊόν, οι ειδικές διατάξεις των άρθρων 39 μέχρι 46 της Συνθήκης υπερισχύουν των γενικών διατάξεων περί ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων, οπότε δεν έχουν εφαρμογή οι αρχές που διέπουν τα προϊόντα που τελούν υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας·

δ) ειδικότερα, η Ιρλανδία εφιστά την προσοχή στον περιορισμό που ενυπάρχει στη δασμολογική ποσόστωση μειωμένων δασμών η οποία χορηγήθηκε στην Κύπρο για την εισαγωγή πρώιμης πατάτας. Η ποσόστωση αυτή προοριζόταν αποκλειστικά για την εισαγωγή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να εμποδίσει τη δυνατότητα επανεξαγωγής προς την Ιρλανδία πατάτας που είχε εισαχθεί στο πλαίσιο της ποσόστωσης αυτής. Στο αίτημα για τη λήψη τέτοιων μέτρων, δυνάμει του άρθρου 115, μετά την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, δεν δόθηκε απάντηση. Δεν είναι επομένως δυνατό να κατηγορείται η Ιρλανδία ότι θέσπισε μονομερώς τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να προστατεύσει την αγορά της·

ε) τέλος, η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι το μέτρο που έλαβε δικαιολογούνταν από το άρθρο 36, το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν περιορισμούς των εισαγωγών για λόγους δημοσίας τάξεως. Η εισαγωγή πατάτας στην Ιρλανδία έχει μέχρι τέτοιου σημείου καταστρεπτικές συνέπειες στη διάθεση της ιρλανδικής παραγωγής, ώστε η προστασία της εγχώριας αγοράς κατέστη ζήτημα δημοσίας τάξεως, προπαντός δε καθόσον οι συνέπειες της κατάστασης αυτής θα μπορούσαν να μετακυλίονται επ' αόριστο.

11 Η Επιτροπή αρνείται ότι ενέκρινε ποτέ, έστω και άτυπα, το μέτρο που έλαβε η Ιρλανδία. Οι προκαταρκτικές διαβουλεύσεις δεν μπορούν να έχουν ισχύ συναινέσεως. Επιπλέον, δεν είχε καμιά υποχρέωση να αντιδράσει πάραυτα στην κοινοποίηση που της έγινε σχετικά με το επίδικο μέτρο. Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι η προσφυγή της αφορά αυτό καθαυτό το Potatoes Order του 1981, ως προς την αρχή του, και όχι συγκεκριμένες περιπτώσεις εισαγωγής. Η Επιτροπή επομένως δεν υποχρεούται να προσκομίσει καμιά απόδειξη όσον αφορά τις εν λόγω εισαγωγές.

12 Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ αφενός των κανόνων περί του καθεστώτος ελεύθερης κυκλοφορίας που θεσπίζονται στα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης και αφετέρου των διατάξεων των άρθρων 39 και επ. περί της κοινής γεωργικής πολιτικής, η Επιτροπή εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι πατάτες δεν υπόκεινται σε κοινή οργάνωση αγοράς και επομένως γι' αυτές ισχύουν οι γενικοί κανόνες της Συνθήκης περί της τελωνειακής ενώσεως και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Η Επιτροπή αναφέρεται στην πάγια σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, όπως αυτή προκύπτει κυρίως από τις αποφάσεις της 16ης Μαρτίου 1977 (Επιτροπή κατά Γαλλικής Δημοκρατίας, 68/76, ECR σ. 515, « πατάτες »), της 29ης Μαρτίου 1979 (Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, 231/78, ECR σ. 1447, « πατάτες ») και της 25ης Σεπτεμβρίου 1979 (Επιτροπή κατά Γαλλικής Δημοκρατίας, 232/78, ECR σ. 2727, « πρόβειο κρέας »).

13 Όσον αφορά ειδικότερα την εισαγωγή πατάτας καταγωγής Κύπρου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι στην παρούσα περίπτωση πρόκειται για κοινοτικές ποσοστώσεις, που διαπραγματεύτηκε η Κοινότητα και κατανεμήθηκαν δυνάμει κανονισμών του Συμβουλίου (κανονισμός 3746/81, της 21ης Δεκεμβρίου 1981, περί καθορισμού του καθεστώτος των εμπορικών συναλλαγών με την Κύπρο, ΕΕ L 374, σ. 4· κανονισμός 671/82, της 22ας Μαρτίου 1982, περί ανοίγματος, κατανομής και τρόπου διαχειρίσεως κοινοτικής δασμολογικής ποσοστώσεως πρώιμων γεωμήλων καταγωγής Κύπρου, ΕΕ L 79, σ. 3· κανονισμός 1226/83, της 16ης Μαΐου 1983, για το ίδιο θέμα, ΕΕ L 131, σ. 3).

14 Ως προς την εφαρμογή του άρθρου 115, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Ιρλανδία δεν της απηύθυνε ποτέ αιτιολογημένο αίτημα για να μπορέσει να εξετάσει αν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της διάταξης αυτής, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης 80/47 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1979, περί των μέτρων επιτηρήσεως και προστασίας που μπορούν να λάβουν τα κράτη μέλη σχετικά με την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών τα οποία κυκλοφορούν ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος (OJ L 16, σ. 14). Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν θα μπορούσε να εγκριθεί αναδρομική παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 115.

15 Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατό να προβληθεί η ένσταση της δημοσίας τάξεως, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 136 της Συνθήκης, προκειμένου να προστατευθούν τα οικονομικά συμφέροντα κράτους μέλους.

Επί της ουσίας

16 Τα περιστατικά της υπόθεσης οδηγούν καταρχάς στον καθορισμό του αντικειμένου και του περιεχομένου της διαφοράς.

17 Με το έγγραφο της οχλήσεως και της αιτιολογημένης γνώμης αναγνωρίζεται ότι η Επιτροπή, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις εμπορικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Κοινότητα, δεν αντιτίθεται στο Potatoes Order του 1981 καθόσον αυτό εφαρμόζεται στις απευθείας εισαγωγές από τρίτες χώρες. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν ανέφερε τους λόγους για τη στάση της ως προς το σημείο αυτό, το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχτεί επί του ζητήματος αυτού, το οποίο δεν εξετάστηκε κατ' αντιδικία.

18 Πρέπει επίσης να μειωθούν στις πραγματικές τους διαστάσεις τα επιχειρήματα που αρύεται η Ιρλανδία από το γεγονός ότι το επίδικο διάταγμα τέθηκε σε ισχύ εξαιτίας των εισαγωγών πρώιμης πατάτας που είχε εισαχθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει ποσοστώσεως η οποία είχε χορηγηθεί στην Κύπρο. Πράγματι, και αν ακόμη οι εισαγωγές αυτές αποτέλεσαν την αιτία για τη λήψη του επίδικου μέτρου, εντούτοις το ίδιο το διάταγμα έχει μόνιμο και γενικό χαρακτήρα, καθόσον αφορά την εισαγωγή πατάτας κάθε προελεύσεως, πλην της πατάτας που κατάγεται από κράτη μέλη, και μάλιστα σε όλες τις εποχές, ανεξάρτητα επομένως αν πρόκειται για πρώιμη ή για άλλη κατηγορία πατάτας.

19 Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι το επίδικο διάταγμα πρέπει να κριθεί, ως προς την αρχή του, σε σχέση με τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου, μόνο όμως όσον αφορά τις πατάτες που κατάγονται από τρίτες χώρες και κυκλοφορούν ελεύθερα εντός της

Κοινότητας, χωρίς να εξεταστεί το ζήτημα των απευθείας εισαγωγών επί του οποίου το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχτεί. Οι ισχυρισμοί που ανέπτυξε η Ιρλανδική Κυβέρνηση πρέπει να εξεταστούν μέσα στο πλαίσιο που έχει καθοριστεί πιο πάνω.

20 Κατά το άρθρο 30 της Συνθήκης, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπει η ίδια η Συνθήκη, « οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών », δηλαδή κάθε απαγόρευση εισαγωγής και κάθε άλλο περιοριστικό μέτρο, υπό μορφή αδειών εισαγωγής ή άλλων παρόμοιων μεθόδων.

21 Η Ιρλανδία προέβαλε σειρά επιχειρημάτων, τα οποία αναφέρονται πιο πάνω, για να δικαιολογήσει γιατί το επίδικο διάταγμα απαιτεί πάντως άδεια εισαγωγής για τις πατάτες που παράγονται σε οποιαδήποτε χώρα ή έδαφος πλην των κρατών μελών.

22 Το επιχείρημα που αντλεί η Ιρλανδία από προκαταρκτικές διαβουλεύσεις με την Επιτροπή και από την αδράνεια που επέδειξε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσεως μετά την κοινοποίηση του διατάγματος δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Κι αν ακόμη ήταν δυνατό η Ιρλανδία να αποκομίσει από αυτά την εντύπωση ότι το μέτρο που έλαβε δεν προκαλούσε αντιρρήσεις, η Επιτροπή, έστω και αν ενέκρινε ρητά ή σιωπηρά ένα μέτρο που θέσπισε μονομερώς ένα κράτος μέλος, δεν μπορεί να παράσχει στο κράτος αυτό το δικαίωμα να διατηρήσει διατάξεις που αντικειμενικά αντιβαίνουν στο κοινοτικό δίκαιο.

23 Ως προς το επιχείρημα που στηρίζεται στην ασάφεια του περιεχομένου των διατάξεων της Συνθήκης περί της ελεύθερης κυκλοφορίας προϊόντων που έχουν εισαχθεί από τρίτες χώρες, πρέπει να παρατηρηθεί, πρώτον, ότι κατά πάγια νομολογία, η οποία αρχίζει με την απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 1971 (Charmasson, 48/74, ECR σ. 1383) και έχει επαναληφθεί με τις αποφάσεις της 16ης Μαρτίου 1977, 29ης Μαρτίου 1979 και 25ης Σεπτεμβρίου 1979, οι οποίες έχουν ήδη προαναφερθεί, τα γεωργικά προϊόντα για τα οποία δεν έχει ιδρυθεί κοινή οργάνωση αγοράς υπάγονται στους γενικούς κανόνες της κοινής αγοράς όσον αφορά την εισαγωγή, την εξαγωγή και την ενδοκοινοτική κυκλοφορία. Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί επομένως να επικαλεστεί τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 39 και επ., στόχος των οποίων είναι να προσδιοριστούν οι βάσεις κοινής γεωργικής πολιτικής, προκειμένου το κράτος αυτός να θεσπίσει ή να διατηρήσει, μέσα στην επικράτειά του, όσον αφορά ένα προϊόν που δεν υπόκειται σε κοινή οργάνωση αγοράς, διατάξεις παρεκκλίνουσες από τις αρχές της κοινής αγοράς.

24 Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, που ορίζονται στα άρθρα 9, 10 και 30 της Συνθήκης, και όπως επίσης επανέλαβε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 15ης Δεκεμβρίου 1976 (Donckerwolcke, προαναφερθείσα), τα μέτρα που προβλέπονται για την ελευθέρωση του ενδοκοινοτικού εμπορίου έχουν την ίδια εφαρμογή τόσο για τα προϊόντα που κατάγονται από κράτη μέλη όσο και τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών που « κυκλοφορούν ελεύθερα » εντός της Κοινότητας. Εφόσον τα τελευταία αυτά προϊόντα έχουν εισαχθεί κανονικά στην Κοινότητα, με τήρηση των ισχυουσών τελωνειακών και εμπορικών διατάξεων, όπως τόνισε το Δικαστήριο, « εξομοιώνονται οριστικά και πλήρως με τα προϊόντα που κατάγονται από κράτη μέλη » (παραπάνω απόφαση, σκέψη 17).

25 Οι σκέψεις αυτές ισχύουν επίσης για τα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα βάσει κοινοτικής ποσοστώσεως, ακόμη και αν η ποσόστωση αυτή προορίζεται ειδικότερα για την αγορά συγκεκριμένου κράτους μέλους, είτε δυνάμει συμβατικών διατάξεων είτε δυνάμει μεταγενέστερης κατανομής. Εφόσον τα εμπορεύματα που υπάγονται σε τέτοια ποσόστωση έχουν εισαχθεί κανονικά στο κράτος μέλος προορισμού, εξομοιώνονται τότε με τα προϊόντα που κυκλοφορούν ελεύθερα στο κράτος αυτό και πρέπει επομένως να μπορούν να εισαχθούν χωρίς εμπόδια σε κάθε άλλο κράτος μέλος, εκτός αν αρμόδιο όργανο της Κοινότητας έχει θεσπίσει ρητή αντίθετη διάταξη.

26 Ως προς την ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου 115 της Συνθήκης σε κατάσταση όπως η παρούσα, η Επιτροπή παρατήρησε ότι το ζήτημα αυτό δεν ηταν δυνατό να εξεταστεί, διότι η Ιρλανδία δεν υπέβαλε έγκαιρα οποιοδήποτε αίτημα. Επομένως πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα που αντλεί η Ιρλανδία από το γεγονός ότι το μέτρο που έλαβε ισοδυναμούσε ουσιαστικά με ενδεχόμενη παρέκκλιση εγκρινόμενη δυνάμει του άρθρου 115, κατά μείζονα λόγο διότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να ενεργεί μονομερώς σε τέτοια θέματα.

27 Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι η Ιρλανδία δεν είχε αρμοδιότητα να λάβει μονομερώς ένα τέτοιο μέτρο άμυνας που να επιτρέπει τον περιορισμό των εισαγωγών πατάτας καταγωγής τρίτης χώρας κυκλοφορούσας ελεύθερα εντός της Κοινότητας. Δεν έχει σημασία αν το μέτρο αυτό αφορά προϊόντα που υπάγονται στο γενικό καθεστώς όπως καθορίζεται από τις εφαρμοστέες τελωνειακές και εμπορικές διατάξεις ή αφορά προϊόντα που υπάγονται σε ειδικό συμβατικό καθεστώς, όπως η ποσόστωση που χορηγήθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία. Επομένως, το μέτρο που έλαβε η Ιρλανδία συνιστά ποσοτικό περιορισμό απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της Συνθήκης.

28 Τέλος, η Ιρλανδία δεν μπορεί να επικαλεστεί, προς υποστήριξη του επίδικου μέτρου, την εξαίρεση δημοσίας τάξεως που προβλέπεται στο άρθρο 36 της Συνθήκης. Όπως έχει τονίσει με πάγια νομολογία του το Δικαστήριο, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί τη διάταξη αυτή για να προστατεύσει τα οικονομικά του συμφέροντα (βλ. την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 1961, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, 7/61, ECR σ. 639, και πρόσφατα την απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1984, Duphar, 238/82, Συλλογή σ. 253, σκέψη 23).

29 Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η παράβαση έχει αποδειχτεί και πρέπει επομένως να αναγνωριστεί ότι η Ιρλανδία, απαιτώντας άδειες για την εισαγωγή πατάτας καταγωγής τρίτων χωρών που κυκλοφορεί ελεύθερα σε κράτος μέλος και απαγορεύοντας την εισαγωγή της πατάτας αυτής χωρίς άδεια, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Ιρλανδία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Η Ιρλανδία, απαιτώντας άδειες για την εισαγωγή πατάτας καταγωγής τρίτων χωρών που κυκλοφορεί ελεύθερα σε κράτος μέλος και απαγορεύοντας την εισαγωγή της πατάτας αυτής χωρίς άδεια, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ.

2) Καταδικάζει την Ιρλανδία στα δικαστικά έξοδα.

Mackenzie Stuart Bosco Due Κακούρης

Pescatore Koopmans Everling Bahlmann Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουνίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart